



## Kielitietoinen perehdytys – askel kohti monimuotoista työelämää

Syyskuussa järjestetty Kielitietoinen perehdytys -koulutus kokosi yhteen työelämän ja järjestösektorin kehittäjiä ja kansainvälisyystoimijoita pohtimaan, miten perehdytysprosesseja voidaan toteuttaa kielitietoisemmin. Koulutuksen järjestivät Kansainvälisyys voimavaraksi ESR+ ja Oppien osallisuuteen ESR+-hanke, jonka projektipäällikkö Tiina Tervaniemi toimi kouluttajana.

### Miksi kielitietoisuus on tärkeää?

Kielitietoisuus työpaikalla tarkoittaa sitä, että ollaan tietoisia kielen merkityksestä eri tilanteissa, ymmärretään työntekijöiden kielitaitotasot ja osataan mukauttaa viestintää niin, että kaikki voivat osallistua ja oppia. Koulutuksessa korostettiin, että perehdytys ei ole vain tiedon jakamista, vaan myös vuorovaikutusta, yhteisöön liittymistä ja kielen oppimista.



### Perehdytyksen vaiheet kielitietoisesti

Koulutuksessa käytiin läpi perehdytyksen viisi vaihetta kielitietoisuuden näkökulmasta:

1. Suunnittelu – vaiheittainen perehdytys, selkokieliset materiaalit ja kielisopimuksen laatiminen.
2. Aloitus – rauhallinen aloitusympäristö, pelisääntöjen selkeyttäminen ja roolien avaaminen.
3. Työtehtävät – selkeä kieli, visuaaliset apuvälineet, muistiinpanot ja toisto.
4. Seuranta – palautteen antaminen työstä ja kielitaidosta, kielisopimuksen päivittäminen.
5. Arviointi – perehdytyksen onnistumisen tarkastelu ja kehitystarpeiden tunnistaminen.



### Käytännön vinkkejä ja työkaluja

Osallistujat saivat konkreettisia vinkkejä esimerkiksi siitä, miten keskustella tauolla vieraskielisen perehtyjän kanssa, miten käyttää selkokieltä ja miten hyödyntää digitaalisia kielityökaluja (esim. Google Kääntäjä, DeepL, ChatGPT, Copilot) – kuitenkin työpaikan kielistrategiaa noudattaen. Koulutuksessa pohdittiin myös yhteisen kielen valintaa monikielisyssä työyhteisössä. Englannin käyttö ei aina ole paras ratkaisu, sillä se voi asettaa osan työntekijöistä eriarvoiseen asemaan. Tärkeintä on varmistaa, että kaikki ymmärtävät ja voivat osallistua.

### Osallistujien oivalluksia

Koulutuksen aikana tehtiin ryhmätehtäviä, joissa osallistujat pohtivat oman organisaationsa perehdytyskäytäntöjä kielitietoisuuden näkökulmasta. Keskusteluissa nousi esiin tarve selkeälle viestinnälle, yhteisön tuelle ja oppimiselle annettuun aikaan. Erityisesti korostui se, että kielitietoinen ohjaaja on myös kielen opettaja ja tuki.

Kielitietoinen perehdytys ei siis ole vain yksittäinen toimenpide, vaan osa laajempaa kulttuurin muutosta kohti yhdenvertaisempaa ja osallistavampaa työelämää. Koulutus tarjosi osallistujille työkaluja, näkökulmia ja konkreettisia keinoja, joilla jokainen voi edistää kielitietoisuutta omassa työyhteisössään. Tervetuloa jatkossakin mukaan kehittämään omaa osaamista ja tukemaan monimuotoista työelämää!

teksti: Mirva Viitamäki